

מי שמת פרק תשיעי בבא בתרא

קנו.

עין משפט
נר מצוה

(א) נדה דף מה. סנהדרין
 נה: (ב) נדה דף נב. יבמות דף
 קה: (ג) חולין דף כ: נדה דף
 נב. יבמות דף יב: כתובות דף
 נז: (ד) גיטין דף יד: (ה) ז"ל
 חמא' בשיתא, (ו) ז"ל אחרי.
 יענין, (ז) ז"ל יואל דופן (דף
 מה, ט) ועי' מוס' נדה נב:
 ד"ה הלכה ומס' שם מט.
 ד"ה ואז"ל ר' שמעון.
 (ט) ומס' מוס' חולין כ: ועי'
 מוס' כתובות לו. ד"ה עד.

הגהות הב"ח

[illegible]

מוסף רש"י

כן תשע שנים ויום אחד
 שבא על יבמתו קנאה.
 ליוסרה ואלו חסר עד
 בחילה ואלו בעט (סנהדרין)
 (ה) חכם נכספ חמי, ואמר
 שאין קרין לקטן, וכן קטירה
 ויעומדת (הה"ה). ואין
 נהנה עז עד שידרש. ואם
 לא לנהיה דקדושי חמי
 קדושי גמורין וגיטיון של
 זה חסר גמורין מותרין לחיט
 כן דע (שם) שזה ע
 די קדושי אחיו גדול נאסרה
 וגיטיון של זה חסר שוהין
 קדושי קדושי אחיו דקטן
 הוא ואלו כן דע, וסנהדרין
 (הה"ה) דאמר רבי חייב
 בפרשה. ואם לא וחסר

אֶל וְנִשְׁמָךְ. דְּלִית טַעְמָא בְּמִידֵּי דְלִית לֵיה רוּחָא וְהַפְסָדָא:
וְזִכְּוִן זֶה הֵאָרְצֵה בְּחַמְשָׁ. דְּלִית לֵיה רוּחָא טוֹבָא: ה"ג דְּזִכְּוִינָה
וְזִכְּוִינִי. בְּחַמְיָה. וְהָא לֹא פְלִיג רַבָּנָן בְּמִכְרָת פָּחוֹת מִכֵּן עֲשָׂרִים שְׁלִטו
יִידֵעַ בְּטִיב מִשָּׁא וּמִתָּן מִידֵּי אֱלֹה (א) כֹּלְהוּ תְקוּן דְּלֹא לִיהוּ זִכְּוִינִי: אֱלֹה.

היינו טעמא דמכירה קים להו לרצנן
כ"ו וימנן דמקדשין כ"ו הלכך
בצבולתו מכירות מקון דלא ליחיי
דצבולתו: **אזי לאו דאזי ליה הנאה.**
דבולה מנייה לא הוה יחיי ליה כ"ו:
לדיעבדן מלי. לגמול לו חסד ולהטיב
לו בכל עניין: **בזדקין לקדושין.**
לא אלא' ש' שהאזן בן י"ג שנים ויום
אחד והאשה בת י"ב שנים ויום אחד
לא מתקין אשנים לאחאוקיהו
בבבדוליס ומני שיער להחשב קדושה
והאזן אף להקל כגון לבטל קדושי
שני שקידש אחרי' בלא גט אלא
בזדקין אחרי' אם הביא שערות אז
יתחשבו קדושי דהא: **ולגירושין.** לקמיה
ממפרש: **ואחליה.** דמפרש לקמיה
דמפרש אשה נקט לא שלא תחולק עד
שתגדיל ותביא סימני שיער: **ולמאונקין.**
אם הביאה שערות לא תמאן: **עד**
שיהא בן עשרים. אע"ג דלייתי
שערות מ"ג: **וכי מאחר דבדקא**
ליה. גבול גבול בשעת קדושין
ונתאל להאזן למה לר"ך בדקא בשעת
גירושין: **אלא ליבוס.** דמבן ששע
קנאה צביאה ואין יכול לגרש עד שיביא
שתי שערות: **לאסוקי מדר' יוסי.**
דמפרש חליפת איש אל אינטיב
דמגורש ששעין לה: **ה"ג עד שירצה**
השחור קפ"ל דלא כרבי יהודה.
ובמסכת נדה [ג.] מפרש עד שירצו
השערות ויהיו שוככות וגרחה כמו
שהרבה השחור ולא גרס על הלבן
ולר' יהודה אין בזדקין דהא לאחור
הבהא שערות מונקות עד שירצה
ויהיו שוככות: **והלכתא כגידל בר**

מנשה. דבן י"ג היודע במשא ומתן מוכר בנכסי אביו אפי' מקרקעי דאילו מטלטלי אפילו פעוטות כבר שית מוכרין: **כמר וזטרא.** ולעדות מטלטלי מעיד בן י"ג שאינו יודע בטיב משא ומתן אבל צביע עבדיות קרקע לא: **ולכנא כאימאר.** דמתנת בן י"ג שאינו יודע בטיב משא ומתן הויא מתנתו אמר ואפי' ג' דמכרית נכסיו לא הויא מתנה: **מכירה: ולכנא כרב נתמן אמר שמואל בכולהו.** קדושין וגירוסין וחליה ומיאונין דלא סמכין אשנים עד שנבדוק סימנין ולמכור בנכסי אביו עד שיהא בן עשרים ויבא סימנים מי שאינו יודע בטיב משא ומתן דטיפ' מנששים לא יאמטו רבנן להמחין להכתמו ואם לא הביא שיער בעשרים נחזיקין כקטן עד ריוז שנותיו אם לא יתמלאו בו סימני קרם. ואיכא למימר דוקא בנכסי אביו אבל בנכסים שנתנו לו במתנה או שקהה ממטלטלין שאינם ירושת אבותיו הנהו מוכר פחות מבן עשרים דדין מטלטלין: **מתנא' ר' אלעזר אומר אחד בריא ואחד מסוכן כו'. ר' אלעזר** סבירא ליה (ו) לענין שכיב מרע אינם ככהוין ובמסורין כלל אלא כבריא בעלמא וזרין קנין כשאר מתנת בריא ואפי' ג' דמית בלא קנה מקבל מתנה בלא קנין ואפי' ג' מתנה מחמת מיתה נמי לרי"א צעיר קנין שהרי משה של אמן של בני רובל וקיימנן לעיל (דף קא): **במתנה מחמת מיתה ואפי' ר"א מפליג ר"א ואמר** לכו לחכמים בני רובל תקבצום אמר ושלל דדין קיימו דבריה כ' אם לקוונסן: **ואחד מסוכן.** ואפי' על גב דלא שיר מדי לא מיקני באמירה כלל. ונהא צעירי דמיון דלא מפליג ר"א בין שכיב מרע לבריא לענין היכא דמית (ס) הוא הדין היכא דעמד אינו חוזר אס קנו מידו לר' אלעזר: **בני**

יהושע אומר כו' אלא מדפלגיניהו לתרי צדי שמע מינה הראשון הוא ר' בשבת ולא לחוש לדברי ר' אלעזר כו' ואי גרס ר' אליעזר הא אית

ולפועמך ובין שני חמשה בשיתא. וא"ת גם בגדולים נמי אין ממכרו מחר ככה"ג דהי ליה בטול מקח ומחורר אונאה וי"ל דלאו דוקא נקט חמשה כשיתא אי נמי דוקא ואמי שפיר למה שמפרש ר"ת דאין אונאה לקרקעות אי נמי כגון שאמר צפירוש

ולמעמד זבין שוי חמשה בשיטא הכי נמי
דובינה זביני אלא קים להו לרבנן דינקא
מקרבא דעתיה גבי זווי ואי אמרת זביניה
זביני "זמנין דמקרקשי ליה זווי אויל מזבין
לכולהו נכסי דאבה אבל גבי מתנה אי לאו
דהוה ליה הנאה מיניה לא הוה יהיב ליה
מתנה "אמרו רבנן תיהוי מתנתו מתנה (6)
דלעבדו להו מילי **אמר רב נחמן אמר**
שמואל בודקין ילקדושין לגרושין ולחליצה
ולמיאונין ולמכור בנכסי אביו עד שיהא בן
עשרים וכיון דבדקא ילקדושין לגרושין
למה לא לי נצרכא אלא ליבוס דתנן (7) "בן
תשע שנים ויום אחד שבא על יבמתו קנאה
ואין נותן גט עד שיגדל "לחליצה לאפוקי
מדר' יוסי (8) דאמר איש כתוב בפרשה אבל
אשה בין גדולה ובין קטנה קא משמע לן
דימקשינן אשה לאיש דלא כר' יוסי
ולמיאונין לאפוקי מדרבי יהודה (9) דאמר
עד שירבה שחור קא משמע לן "דלא כרבי
יהודה ולמכור בנכסי אביו עד שיהא בן
עשרים לאפוקי ממאן דאמר בן שמנה
עשרה והלכתא תוך זמן כלפני זמן
והלכתא כגידל בר מנשה והלכתא כמר
זוטרא והלכתא כאמימר והלכתא כרב
נחמן אמר שמואל ככולהו: **מתני'**
המחלק נכסיו על פיו ר' אלעזר אומר
אחד "בריא ואחד מוסכן נכסים שיש להן
אחריות נקנין בכסף ובשטר ובחזקה ושאיין
להן אחריות אין נקנין אלא במשיכה (10)

וְכִי מֵאַחֲרֵי בִדְקוּתָהּ לְקָדוּשִׁין לְגִירוּשִׁין כִּמְהֵרָה ב' וְאִם וְאִם וְאִם
קוּשִׁי וְכִי חוֹבֵה הוּא לַדְּרוֹק לְקָדוּשִׁין אֲבָל לְגִירוּשִׁין צָרִיךְ הוּא
הֵיכָה קֵטֵן כְּשֶׁמֶת קָדוּשִׁין אֲפִי גִירוּשִׁין לֹא עָשִׂי וְאִם הֵיכָה גִדּוֹל עֲשִׂי
הוּא (י) גִדּוֹל כְּשֶׁמֶת גִירוּשִׁין וְאִם הֵיכָה סְפִיקָא הֵא סְפִיקָא דְאִירוּשִׁיתָא
לְחִלּוּמָרָא דְחִיטִּינָן שְׂמָה נִשְׂרֹו כְּדִאמְרִי' ב' צָה סִימָן (סס) וְדוּחָק
לְוִמֵר דְּבִדְקִין לְקָדוּשִׁין דְּהִיטוּ אִם לֹא מִנְּחָא שְׁעֵרוֹת לֹא תִהְיֶה מְקוּדֶשֶׁת
לְהָא קִיטִּינָן שְׂמָה נִשְׂרֹו דְּהוּא ז' מִילְתָא דְּשִׁמּוּחָל כְּבִי דְּלֹא כְּהִלְכָּתָא:
לְחִלּוּשָׁא אֲפִיקוּי מִדְר' יוֹסִי. וְאִם אִירוּשִׁיתָא לְעִינָן אִם מִייר
דְּהֵטֵם אֲפִי' ר' יוֹסִי מוֹדֵה וְי"ל דְּמִשְׁמַע ל' דְּמִיירי' ב'
בְּכֹאשׁ בִּין כְּבֹאשָׁה דּוּמִיָּא לְדִגִּיעִין וְלְקָדוּשִׁין דְּמִיירי' בִּין כְּבֹאשׁ בִּין כְּבֹאשָׁה:
לְאֲפִיקוּי מִדְר' יְהוּדָה ב' וְאִם חֲאֵמֵר מִנְּחָא לִיָּה לְאֲפִיקוּי מִדְרַי
יְהוּדָה לְעִלְמָא כְּבִדְקִיָּה דְרַבִּי יְהוּדָה אִירוּשִׁיתָא יוֹסִי וְיֵשׁ לְוִמֵר
דּוּמִיָּא כְּבִדְקִיטוֹ לְעִלְמָא דְּהוּי' ב' שְׁעֵרוֹת מִיָּהוּ צָרִיךְ עִיּוֹן אִי קֶאֱמֵר
ר' יְהוּדָה לְעִלְמִיתָה גְבִי מֵאִילוֹן דּוּקָא וְאִי לֹא: **עַד** יִשְׂרָאֵל שְׁחוֹר עַד הַבֶּן.
רַבִּינּוּ שְׁמוּחָל לֹא גִרְסִין עַל הַבֶּן וְר' אֲמֵר דְּגִרְסִין שְׁפִיר דַּעַל
הַבֶּן הִיטוּ עַל הַבֶּשֶׁר שְׁחוֹל לָבֵן וְאִידֵי שְׁחוֹרִי שְׁחוֹר כְּשִׁיעֵר הַזִּכִּיר כְּשֶׁר
כְּשֶׁשֶׁן (נָשׁ): **רַבִּי** אֲעִיזֵר אֲמֵר אֲחֵד בְּרִיא וְאֲחֵד מְסֻבִּין ב' הִי
גִרְסִין רַבִּינּוּ תֵּם ר' אֲלֵעִזֵר וְהוּא ר' אֲלֵעִזֵר בֵּן שְׁמוּעַ דְּאִי
גִרְסִין ר' אֲלֵעִזֵר הֵיכָה קֶשֶׁה מִדְּתֵי בֶרֶךְ הָךְ כְּבֹאשׁ פְּלוּגָתָא דְר' אֲלֵעִזֵר
רַבִּי יְהוֹשֻעַ גְּבִי קֵיין דְּשִׁכִּיז מִתַּע כְּבֹאשׁ אֲחִימִי וְאִי גִרְסִין
כְּאֲלֵעִזֵר כְּתִירוּהוּ א"כ לְעִירְבִינָהוּ וְלִיטְנִינָהוּ הַמְחֻלָּק נִכְסוּ עַל פִּי רַבִּי
כְּאֲלֵעִזֵר אֲמֵר אֲחֵד בְּרִיא כ' כְּבֹאשׁ כְּחוֹל אֲבָל כְּשֶׁמֶת דְּכִרְוִי קִימִין ר'
שְׁעֵר בֵּן שְׁמוּעַ וְעוֹד רִאשִׁי דְקֶאֱמֵר בְּגִמְרָא א"כ לִי קוּיָן מִשְׁמָ"מ וְאִפִּילוּ
יָה כְּסִמּוֹן כְּכֹשֶׁת דְּכִרְוִי קִימִין כֹּל קֵיין וְעוֹד מֵאִי הֵא דְקֶאֱמֵר
אֲמֵר

זמרו

[illegible]

פסל הבית עליו ועל אביו בו בית שמאי אומרים יחלוקו וב"ה אומרים נבנים בחוקתו. דקפירא להו לציט הלל מין ממחוסר גוציינא אפילו מת האב מחלה הוּ בחזקת הירושין ובית שמאי לעטעמיייהו דלית להו כל העומד לגבות כגביו דמי ולקח הוּ כליו הוּא מחוסר צבר: **אמר רב יוסת** ת"ש

קָנָה א מִי פִי' מַהֲלִי נַחֲלוֹת
הֲלִי ח סָמַג עֵשֶׂן פֶּז
טוֹשׁ"ע ח"מ סִי רַפ סַעִיף יב:
קָנָה ב מִי פִי"ח מַהֲלִי מַלּוּה
וְלוֹה הֲלִי א סָמַג עֵשֶׂן נד
טוֹשׁ"ע ח"מ סִי קִיָּא סַעִי' א
וְעִי' צדכ:

מוסף רע"י

והיה פ'קח בו' לא הוה מני להציא
 ראייה מרצ נחמן דאמר (לעיל קהה)
 יתומים שגבו קרקע צבוחים אציהם
 צעל חזו גזבה אותה מהם דהיינו
 טעמא מדדרי' נהי ועוד אפילו הוה
 יכול להציא ראייה מתני' עדיפא ליה:
 ו' דאיכני קה ומבר מהו.
 אליבא דר"מ דקאמר
 אדם מקנה דבר שלא בא לעולם אל
 קמעיה ליה כדמפרי' בסמוך וא"ס
 אימור דאמר רבי מאיר כגון פירות
 דקל דעצמי דאמו הני לא עצימי
 דאמו שיקנה נכסים וימכור ויש לומר
 דמילי ר' מאיר צבא שהעצמו חל
 ממילא אע"פ שגזרי' קנין לא היה לו
 להועיל כאן (ו) דהא גבי דאיכני נמי
 אמרינן לעיל דמהני אפילו לרבנן דרבי

והומו ר' לשבת כיוצא
 לקמן דברי ר' אליעזר
 לא אמרו קל והומו
 רבי אליעזר אומר
 יושע שאינו יכול לכתוב
 הושע אומר בשבת
 כיוצא בו זכין לקמן
 ר' אליעזר ר' יהושע
 חומר לגדול: מתני'
 אבינו ועליו ועל
 בכתובת אשה ובעל
 הם הבן מת ראשון
 החוב אומרים האב
 הבן ב"ש אומרים
 ימים "נכסים בחוקתן:

[illegible]

י"ל המלוה חבירו בעדים
מה לכתוב בעדים

ממנו קח עני עני שפתיים וקח חסד
מקנה דבר שלם בלעולם אשם
אלהים כח השעבוד הכי נמי אשם
לרבי מאיר לענין דמהני אע"ג דלא
עבדי דלמו: (א) **דאיני** קנה
ובכר] ב' (ו) הקשה רבינו שמואל
חיפשוט ליה מדיקא מדלמר שמואל
בפרק קמא דצ"מ (דף טז) צל חוב
גובה את השבח פירוש (א) ששכר
הלוקח ואין לומר כמו שפי' דלליבא
דרבי מאיר איירי דהא שמואל לית
ליה דר' מאיר דהא פסקו צ"א אע"פ
(וכפוס דף עט) כרבי יוחנן מדגלר
דלמר אין חסד מקדיש דבר שלם צא
לעולם ויש לומר שמואל דקבירא ליה
כר' מאיר הכא דלליבא כח השעבוד
שיועיל אע"פ שלם צא בלעולם אע"ג
דבקין ללא סבר ליה כוונתה מטעם
דפי' לעיל דהכא מיבעיא ליה לרבנן:
מצוה ע"י היתומים לפרוע חובת
אביהן. ויפסין (א) הכא
ומיחו אין סופין במקום שלא הניח
להם אחריות נכסים אצל הניח להם
סופין דהא נזקקין ליתומים ובמלוה
בשטר והכי נמי משמע בשמן
טכדפרישית מדקאמר מלוה על פה
אינו גובה שם היורשים משמע דאי
למלו' דלמר גובה מן היורשים אידי

[illegible]

או שקנה שוב והוריש

לפרוע ומלואו על היתומים לפרוע חובת אביהן (ו) והך דהכא איני כ
היהו (מכות דף סז:) דגבי קטינא דלרעא דהם מלוא עגלמא בלא
כפייה דמיידי בדלא שכן להון אחריות נכסים והכא גדין בעי
למומר דלף על גב דלא (מסעשי בשטר כיון דמנכסי ידיה מופרע
בופין היתומים למאן דאמר מלוא על פה גובה מן הירושם
מיהו
כר לו את השדה מלוא ללוא אחר שנכתב השטר חוב שהוא מלוא
פרוע את שלך ממני ולא היה לך למכור לו קרקע בשבילי דורך
הקרקע שהוא יכול עתה למכנה בעד חובו ולא יכול לדחותו
ד שנכתב השטר חוב קצלו הריש וזמן מרובה והנה זו המלוא
יבא מיניה. בתמיה. ממקרקע שקנה הלוא עצמו ואינה משועבדת
שילו מגלימא דעל תפיה דהא לא קמבעיא לן אללא היכא דכתב
מיבעיא לן אי אלים תנאיה שכבז לו דליקני לטורף מלקוחות
מיים ברישא. אירשן הן כדקאריש בעל חוב דליקני הוא שקנאו
לו חוב אלמלא דליקני וקנה הירושם משמעבד: **מלוא על היסומין**
אלא גבי יורשים משום מלוא ואפילו לא כתב לו דליקני משמעבד
מאי טעמא ממקרקעי דיתמי: **והא רב ושמואל דאמרי טרייהו**.
מלוא על היתומין ה"מ מלוא בשטר ושמואל גופיה הוא דקמבעיא
הלכתא מלוא על פה גובה מן הירושין שלא תנעול דלת בפני ליון:

דבחה ליה דאיקני נקב שוב
ומכר און שקבא שוב הורישו
און מצי להבא פארקובען
דאדא ללקוחות און דאיקני
און רחל'ס חתן לזאגן און
דא: וכן ממתינ' נפל הבית
על עיבי דעלוי כר פאר חורבן
אומר באבא נראשון אומר
מת בן בן הורשען נקב גמסיו שר
דא ונקבא מנסכין און שר
דא נקב דאיקני ונקב ומכר
דא ונקב הורישו ונקב פשענבא
לכער חוב מאי קטענא נקב
חוב נר' ונכראמא נקב
מ' משרא ביי און נקב כלום
דא? דא? דא? דא? דא?
דא? דא? דא? דא? דא?
שפילן לזאגן מאכין הורישן
דא? דא? דא? דא? דא?
חוב לזכער חוב דאלדלת מאי
אלא שר' מרתקין ממתינ'
דא? דא? דא? דא? דא?
אומר באבא נראשון אומר
ואח' כר פאר חורבן
ומכין חוב מאי נקב הורישו
דא? דא? דא? דא? דא?
און שר' מאי דא? דא?
און נקב הורישו משעבד
ומכר' נקב דא? דא? דא?
דא? דא? דא? דא? דא?

[illegible]

אב מת ראשון ונפלו נכסים לכן
מזין לפרוע חובת אביהם ולא מן
אב דקא תבעי יורשין לאו משום
דאינקי מלוה על פה היא דאכתי
ז"כ מת הבן. והא מלוה על פה
היא היבא דירשו הנהו נכסי דהו